

T.B.M.M.
GUMHURİYET HALK PARTİSİ
Tarih : 29 Haziran 2016
Sayı : 6803

6822

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhasseki tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

Hüseyin YILDIZ

Aydın Milletvekili

Aydın ili tarımsal zenginlik bakımından Türkiye’de önemli bir yer tutmaktadır. Ülkemizde üretilen incirin yüzde 63’ü, kestanenin yüzde 36’sı, zeytinin yüzde 20’si, pamuğun ise yüzde 13’ü Aydın’da üretilmektedir.

Ancak sanayi, plansız kentleşme, jeotermal santral sayısındaki artış ve bu santrallerin tarım arazilerinde yarattığı kirlilik, Aydın’ın doğal kaynaklarını günden güne yok etmekte ve tarıma büyük zarar vermektedir.

Kentte tarımı yok olma noktasına getiren en önemli sorun ise, geçmiş yıllarda “Ege’nin hayat damarı” olarak adlandırılan Menderes Nehri’nin kirliliğidir.

Uşak deri fabrikalarından çıkan atıklar, bölgedeki Ulubey Kanyonu’na dökülmekte, oradan da Aydın Ovası’na su veren Adıgüzel Barajı’nda birikmektedir. Bölgeden gelen bilgiler deri atölyelerinin çoğunun arıtma sistemine sahip olmadığı, sahip olanların da maliyet gerekçesiyle bu arıtmayı kullanmadığı yönündedir.

Bölgeye kurulan arıtma tesisi de kirli suyu temizlemekte yetersiz kalmakta, bu kirli su ne yazık ki Aydın Ovası’ndaki tarım arazilerini sulamakta kullanılmaktadır.

Hem deri fabrikaları hem diğer tesisler, hem de jeotermal santraller nedeniyle Menderes’te oluşan bu kirlilik, Aydın Tabip Odası’na göre nehir çevresinin “uluslararası felaket bölgesi” ilan edilmesini gerektirecek boyuta gelmiştir.

Bir zamanların hayat veren nehri Menderes, uzun bir süredir ölüm saçmaktadır.

Nehirdeki kirlilik toprak ve tarımsal ürünlere verdiği zararın yanında, Aydın’daki kanser oranlarını da Türkiye ortalamasının üzerine çıkarmıştır. Aydın ilinde en fazla kansere yakalanma oranı, Menderes Nehri’ne yakın yerleşim yerlerinde görülmekte, bu bölgede kanser kaynaklı ölümler giderek artmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Uşak'ta bulunan deri atölyelerinin ve bölgedeki diğer sanayi kuruluşlarının atık arıtma sistemi kullanımını yaygınlaştırmaya yönelik çözüm üretmeyi düşünüyor musunuz?
2. Arıtma kullanmayan fabrikalar için kesilen para cezaları dışında bir yaptırımınız olacak mı?
3. 2,5 milyon insanın yaşadığı, 25 bin kilometrekarelik bir alana hitap eden Menderes Havzası'nın eski verimine kavuşarak yaşanılabilir bir yer haline gelmesi için bir çalışma yapılacak mı?
4. Menderes Havzası'nda yaşayanlar başta olmak üzere bölge halkında görülen kanser vakaları artışına ilişkin bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Menderes Nehri'nin geçtiği Afyon, Uşak, Denizli ve Aydın illerindeki belediyelerin %86'sının arıtma tesisi bulunmamaktadır. Tesisi olmayan belediyelere arıtma tesisi kurulması yönünde çalışmalarınız olacak mıdır?
6. Beşparmak Dağları'ndaki kuartz ve feldspat maden ocakları da atıklarını dereler yoluyla Menderes Nehri'ne akıtmaktadır. Özellikle Çine Çayı şu anda kirlilik nedeniyle yaşam barındıramaz hale gelmiştir. Bu maden ocaklarının yarattığı kirlilik için bir çalışma yapılmakta mıdır?